कथंतर्हिदशरथपुत्रत्वंतत्राह विभोर्मर्त्यावतारस्तु रक्षसोरावणस्यवधाय तस्यमनुष्यादन्यतोऽवध्यत्वात् नकेवलमेतावत्किंतुइहसंसारेस्त्रीसंगादिकृतंदुःखंदुर्वारमितिमर्त्यानांशिक्षणंचशिक्षार्थमपीत्यर्थः अन्यथास्वेस्वरूपेरममाणस्यजगदात्मनः सीताविरहकृतानिव्यसनानिइतिकुतःस्युः॥५॥विषयासक्त्यभावेनव्यसनानर्हत्वमुपपादयति नवैसभगवान्त्रिलोक्यांक्वापिसक्तः यतआत्मवतांधीराणामात्मासुहृत्तमश्च अतोनस्त्रीकृतंमोहंप्राप्नुयात् लक्ष्मणंचेति देवदूतेनश्रीराममंत्रयताविज्ञापितमत्रागतस्त्वयावध्यइति तदैवद्वारिस्थितंलक्ष्मणं दुर्वाससमागतंविज्ञापयितुंप्रविष्टंहंतुमुद्यतोवसिष्ठवाक्यात्तत्याज तच्चनयुज्येतइत्यर्थः ॥ ६ ॥ अतःश्रीरामएवसर्वैःसेव्यइतिवक्तुं नतस्यतोषहेतुःसत्कुलजन्मादि किंतुभक्तिरेवेत्याह नजन्मे

मर्त्यावतारस्त्विहमर्त्यशिक्षणंरक्षोवधायैवनकेवलंविभोः ॥ कुतोऽन्यथास्यूरमतःस्वआत्मनःसीताकृतानि व्यसनानीश्वरस्य ॥५ ॥ नवैसआत्मात्मवतांसुहृत्तमःसक्तस्त्रिलोक्यांभगवान्वासुदेवः॥ नस्त्रीकृतंकश्मलमश्नुवीतनलक्ष्मणंचापिविहातुमर्हति ॥ ६ ॥ नजन्मनूनंमहतोनसौभगंनवाक्नबुद्धिर्नाकृतिस्तोषहेतुः ॥ तैर्यद्विसृष्टानपिनोवनौकसश्चकारसख्येबतलक्ष्मणाग्रजः ॥ ७॥ सुरोऽसुरोवाऽप्यथवानरोनरःसर्वात्मनायःसुकृतज्ञमुत्तमम्॥ भजेतरामंमनुजाकृतिंहरिंयउत्तराननयत्कोसलान्दिवमिति ॥ ८॥ भारतेपिवर्षेभगवान्नरनारायणाख्यआकल्पांतमुपचितधर्मज्ञानवैराग्यैश्वर्योपशमोपरमात्मोपलंभनमनुग्रहायात्मवतामनुकंपयातपोऽव्यक्तगतिश्चरति॥ ९ ॥ तंभगवान्नारदोवर्णाश्रमवतीभिर्भारतीभिःप्रजाभिर्भगवत्प्रोक्ताभ्यांसांख्ययोगाभ्यांभगवदनुभावोपवर्णनंसावर्णेरुपदेक्ष्यमाणः परमभक्तिभावेनोपसरतिइदंचाभिगृणाति ॥ १० ॥

ति महतः पुरुषाज्जन्म महतःश्रीरामस्येतिवा सौभगंसौंदर्यमाकृतिर्जातिः यद्यस्मात्तैर्जन्मादिभिर्विसृष्टान्त्यक्तानपिनोवनचरान् बत अहोलक्ष्मणस्याग्रजोऽपिसखित्वेकृतवान् ॥ ७ ॥ तस्मात्सुरोवाअन्योवायःकोऽपि श्रीराममेवसर्वप्रकारेणभजेत् सुकृतज्ञमल्पीयस्यपिभजनेबहुमानिनम् उत्तरान्कोसलान्अयोध्यावासिनः ॥ ८ ॥ उपचितैर्धर्मादिभिरात्मोपलभ्यतेयेनतत्तपश्चरति तत्रउपशमः इंद्रियाणांसंयमः उपरमोनिरहंकारता आत्मवतामनुग्रहायनस्वार्थम् ईश्वरत्वात् ॥ ९ ॥ भगवदनुभावउपवर्ण्यतेयेनपंचरात्रेणतत्सावर्णेः मनोः उपसरतिसेवते ॥ १० ॥